

Vládní politici lžou. Kvóty v migračním paktu fakticky jsou

 denik.to/vladni-politici-lzou-kvoty-v-migracnim-paktu-fakticky-jsou

6. listopadu 2023

Analýza Migrační pakt Kvóty Analýza.

Ministr vnitra Vít Rakušan podepsal migrační pakt, kde jsou reálně obsaženy také kvóty. Nic na tom nemění fakt, že slovu „kvóty“ se migrační pakt vyhýbá. Fakticky tam jsou. Pokud ministr Rakušan tvrdí opak, pak se bud' vůbec nevyzná ve svém ministerstvu – potom by neměl raději nikde nic podepisovat – nebo pakt pořádně nečetl, neví, co v něm je, a přesto ho hájí, pak by ale měl rezignovat. Anebo vědomě lže a v tom případě měl být s ostudou vyveden už dávno.

Robert Kotzian

Publikováno 06/11/2023

Doba čtení 6 min.

Migrační pakt je soubor pěti návrhů právních předpisů Evropské unie. Z hlediska debaty o migračních kvótách jsou nejpodstatnější dva z nich: návrh nařízení o řízení azylu a migrace a návrh nařízení o krizových situacích a vyšší moci v oblasti azylu a migrace. Oba návrhy obsahují migrační kvóty. Ten první je pro běžná období, ten druhý je pro období migračních krizí, jako byla např. invaze na pozvání Angely Merkelové v roce 2015 nebo invaze, kterou od letošního září prožívá italský ostrov Lampedusa.

| V článku odkazují na různá ustanovení migračního paktu, aby si čtenář mohl vše ověřit. Jeho text najdete [ZDE](#).

Začátkem června letošního roku projednávala Rada EU návrh nařízení o řízení azylu a migrace. Ministr vnitra Vít Rakušan tehdy hlasoval pro a podpořil jej v tom i premiér Petr Fiala. Oba ale odmítají, že současně

byly schváleny migrační kvóty. Vít Rakušan dokonce nechal za peníze daňových poplatníků oblepit republiku plakátem, který vidíte na obrázku:

Návrh krizového nařízení by si zasloužil samostatný text. Už proto, že možná bude přicházet ke slovu až příliš často. V krizové migrační situaci možná budeme častěji než mimo ni. My se teď podíváme pouze na nařízení nekrizové, které budu pro zjednodušení nazývat „migrační pakt“ nebo prostě „pakt“. Kvóty jsou koneckonců v obou návrzích založeny na stejném principu.

Zdánlivě je to jednoduché

Kvóty v paktu sice mají jinou podobu, než měly kvóty v roce 2015, kdy jsme je ještě dokázali odmítout, ale jsou tam. Za kvóty v paktu se často považuje tzv. povinná solidarita, kdy členské státy budou mít volbu mezi přebíráním migrantů a placením pokuty za to, že migrant zůstane v členské zemi, ve které zrovna je, a nebude do platící země přemístěn. Přestože i to je nepřijatelné, není to celé.

Za skutečné migrační kvóty lze označit až situaci, kdy členské státy takovou volbu mít nebudou a migranti budou muset ve stanoveném počtu přebírat na svá území. Ale i to migrační pakt obsahuje. Kvóty jsou v něm zamotány do tak složité právní řeči, že nejsou na první pohled patrné. Ani bych se nedivil, kdyby tato kamufláž nebyla náhodná.

Státy EU sice budou mít volbu mezi přemístováním migrantů a placením pokuty 0,5 milionu Kč (20 tisíc Euro) za nepřemístění jedné osoby, **ale pouze za podmínky, že všechny státy EU dohromady přislíbí a skutečně převezmou (v paktu se převzetí migranta říká relokace) nejméně tolik migrantů, kolik stanoví každoročně schvalovaná kvóta pro celou EU.** Ta bude minimálně 30 tisíc migrantů (čl. 7c odst. 2). Maximální hodnota není stanovena. Kvótu každoročně navrhne úřednická Evropská komise a posoudí ji tzv. fórum na vysoké úrovni pro migraci, což bude skupina složená ze zástupců

členských států. To nejspíš budou vyšší úředníci z ministerstev vnitra. Na každý členský stát pak připadne určitý podíl z kvóty navržené Evropskou komisí.

Podíl České republiky je zhruba 2 %. Na zasedání fóra budou členské státy dávat přísliby (čl. 7d odst. 2 a čl. 44b odst. 2), kolik migrantů převezmou (relokují), za kolik namísto převzetí zaplatí pokutu a co dalšího udělají pro státy, které čelí největšímu migračnímu tlaku. **Tady ještě členské státy budou mít na výběr (čl. 44b odst. 3) mezi převzetím migranta a pokutou za jeho nepřevzetí.** Výsledek návrhu Evropské komise a fóra nakonec schválí Rada EU (čl. 44b odst. 1), což budou buď premiéři, nebo ministři vnitra. A pak se začne přemísťovat a platit (čl. 44e). Každý další rok se celý proces bude opakovat.

Povinně přidělení migranti vítejte

Klíčová otázka je, jak už jsem naznačil, co se bude dít, pokud z jakýchkoli důvodů nebude schválená kvóta relokací skutečně naplněna? Bude-li mít některý členský stát nebo Evropská komise za to, že počty relokací přislíbené a skutečně prováděné členskými státy nejsou dostatečné, mohou požadovat nové svolání fóra (čl. 44g). Taková situace může nastat například tehdy, když členské státy budou až příliš často volit platbu pokuty namísto přebírání migrantů. Je vcelku jasné, že to je více než pravděpodobný scénář.

O novém svolání fóra rozhoduje Rada EU (čl. 44g odst. 1). Pokud fórum svolá a členské státy si ani tentokrát nedají říct a neslibí dostatek relokací, nastupuje povinné přerozdělování (čl. 44h odst. 3). A pozor – už bez možnosti vykoupit se finanční pokutou. **Fígl je v tom, že přerozdělovat se nebudou přímo migranti. Namísto toho se bude na státy převádět tzv. příslušnost k řízení o jejich žádostech o mezinárodní ochranu (volně řečeno o azyl).** Politické zadání totiž bylo jasné: musí to celé vypadat tak, že relokacím se lze vyhnout

zaplacením pokuty. Tak se to obešlo převáděním příslušnosti k vyřízení žádostí o azyl a velkou složitostí celého procesu, která umožňuje zastřít podstatu věci.

Představme si například, že na Českou republiku bude v takové situaci převedena příslušnost k vyřízení žádosti o azyl pro migranta, který právě připlul z Afriky na italský ostrov Lampedusa. To bude znamenat, že řízení o žádosti tohoto migranta bude provádět k tomu určený český úřad namísto italského. **Jenže důsledkem převedení příslušnosti k vyřízení žádosti o azyl bude, přinejmenším ve většině případů, rovněž přemístění migranta do příslušného státu**, tj. v našem příkladu do České republiky. Jak se totiž dozvíme z čl. 9 odst. 4, a nejen odtamtud, migrant musí být přítomen v příslušném členském státě.

Pokud by členský stát, který přislíbil převzít určitý počet migrantů, tj. určitý počet relokací, do konce roku tento počet nepřevzal, bude na něj převedena (čl. 44h odst. 4) příslušnost k vyřízení žádostí tolika migrantů, kolik mu jich chybělo převzít. Také z toho je vidět, že **převádění příslušnosti k vyřízení žádostí o azyl je samotnými autory paktu chápáno jako plnohodnotná náhrada relokace**, tj. převzetí migranta. Drobou výhodou mechanismu nuceného převádění příslušnosti oproti relokacím přislíbeným na fóru je to, že si členský stát bude moci mezi migranti vybírat. Ale představíme-li si například letošní invazi na Lampedusu, je otázkou, zda vůbec bude z koho.

Pakt je mnohem horší než minulé kvóty

Prestože se tedy mechanismus převádění příslušnosti neoznačuje jako migrační kvóty, bude přesně tak fungovat. Klíčový je čl. 44h odst. 3, který zjednodušeně řečeno říká, že pokud je počet relokací přislíbených na podruhé svolaném fóru stále menší než stanovená kvota, pak členské státy **povinně převezmou příslušnost**

k žádostem o azyl k takovému počtu migrantů, aby byla kvóta navržená Evropskou komisí a schválená Radou EU naplněna alespoň ze 60 %.

Zkusme si dát malý příklad. Musíme se vrátit na začátek celého procesu, který začíná analýzou Evropské komise (čl. 7a) a jejím návrhem celounijní kvóty (čl. 7c). Dejme tomu, že pro rok 2024 Evropská komise navrhne, aby členské státy provedly 100 tisíc relokací, tj. rozebraly si mezi sebou 100 tisíc migrantů například z Itálie, Řecka a Španělska. A dejme tomu, že Rada EU toto číslo schválí. Pokud se mezi ostatními členskými státy ani po druhém jednání fóra nenajde ochota převzít alespoň 60 % z těchto 100 tisíc migrantů, tj. alespoň 60 tisíc migrantů, bude chybějící počet relokací do těchto 60 tisíc nahrazen povinným převzetím příslušnosti. Jak už jsem uvedl, důsledkem bude přemístění dotčených migrantů. Přinejmenším ve většině případů. Podíl 2 % na Českou republiku by v našem příkladu znamenal 1200 povinně převedených příslušností pro případ, že bychom předtím nepřislíbili ani jednu relokaci.

Převedení příslušnosti ještě automaticky neznamená, že migrant v členském státě, kam bude v důsledku toho přemístěn, tam musí nutně trvale zůstat. Jeho žádost o azyl může být zamítnuta. Počet zamítnutých žádostí se z různých důvodů poměrně významně liší stát od státu. V průměru je to kolem 50 %. Odmítnutí migranta ale neznamená, že skutečně odcestuje. Vrátit do země původu se podaří jen zhruba čtvrtinu z nich. Migrační kvóta 1200 osob v našem příkladu by se tak reálně ještě o něco snížila. Ne však významně. A hlavně, nic to nemění na tom, že mechanismus povinného převádění příslušnosti, který se za výše uvedených podmínek aktivuje, ve výsledku funguje úplně stejně jako kvóty.

Povinné kvóty z roku 2015 měly být jednorázové opatření.
Migrační pakt, který je nám nyní vnucovaný, je však trvalým mechanismem, který bude každoročně do členských zemí „dodávat“ nové a nové migranti. V tomto je migrační pakt vlastně mnohem horší, než byly kvóty v roce 2015, kdy mělo dojít k jednorázovému přemístění 120 tisíc migrantů.

Slepota českých politiků nebo záměrné lhaní?

Je opravdu neuvěřitelné, že pro toto ministr vnitra Vít Rakušan hlasoval a je neuvěřitelné, kolik dalších politiků, včetně premiéra Petra Fialy, je schopno migrační kvóty přehlížet a tvářit se, že neexistují. Stačilo k tomu málo: mechanismus kvót nazvat jinak a udělat jej hodně složitý. Nicméně tiskové oddělení Rady EU po zasedání, kde byl migračního paktu schválen, nic netajilo a otevřeně napsalo:

„S cílem kompenzovat případný nedostatečný počet příslibů týkajících se relokace budou mít členské státy, které využívají solidarity, jako sekundární solidární opatření k dispozici kompenzace v oblasti příslušnosti. To znamená, že daný přispívající členský stát převeze příslušnost k posouzení určité žádosti o azyl podané osobou, která by byla za normálních okolností přemístěna do příslušného členského státu (členského státu využívajícího pomoci). Tento systém bude povinný, jestliže budou přísliby týkající se relokace nižší než 60 % celkové potřeby zjištěné Radou na daný rok nebo nedosáhnou počtu stanoveného v nařízení (30 000)..“

Ani samotný migrační pakt se podstatou migračních kvót netají a v důvodové zprávě (recitál 31b) uvádí:

„Kompenzace v oblasti příslušnosti by měly být zavedeny jako sekundární solidární opatření, na jehož základě se příslušnost k posouzení žádosti převádí na přispívající členský stát, v závislosti na tom, zda přísliby týkající se relokací dosáhnou určitých prahových

hodnot stanovených v tomto nařízení, či nikoli. Za určitých okolností se jejich uplatňování stává povinným, aby se zajistila dostatečná předvídatelnost pro členské státy, které využívají pomocí“.

Tiskové oddělení Rady EU i samotný pakt tedy přiznávají, že pro případ, že státy EU nerelokují, tj. nepřevezmou, stanovený počet migrantů, je v migračním paktu povinný mechanismus převádění příslušnosti. Když to dáme dohromady s povinností migranta být přítomen v příslušném státě, je jasné, že ačkoli se to jmenuje jinak, skutečně se ve výsledku jedná o migrační kvóty. **Pokud si migračních kvót v paktu mohli všimnout Maďaři, proč ne český ministr vnitra nebo premiér?** Do zápisu z červnového jednání Rady EU, kde byl pakt schválen, Maďaři uvedli:

„V souladu se svým důsledným postojem Maďarsko nemůže podpořit vytvoření mechanismu solidarity založeného na povinném rozdělování migrantů, a proto nesouhlasí se zavedením kompenzací v oblasti příslušnosti jako povinného prvku rámce solidarity.,

Poslední šance

Je fakt, že migrační pakt obsahuje některá dílčí zpřísňení, která jsou sama o sobě pozitivní, protože každé zpřísňení v této oblasti je dobré. Nelze se ubránit podezření, že tato zpřísňení jsou také kouřovou clonou, která má vyvolat dojem, že EU už teď bude v oblasti migrace přísná. A především jejich případný přínos nemůže převážit migrační kvóty, které jsou zcela nepřijatelné.

Celý migrační pakt, všech pět návrhů, je nyní ve fázi tzv. trialogu, kdy o jejich konečné podobě jednají zástupci Evropského parlamentu, Evropské komise a Rady EU. O migračním paktu se tudíž bude ještě jednou hlasovat. A to bude poslední šance migrační kvóty zamítnout.

Autor je právník.

Čtěte také: Muslimové v německých městech demonstrují za rozvrácení evropských hodnot

Kvóty # Migraciní pakt